

РНИДС
Регистар националног
интернет домена Србије

Фондација „Регистар националног интернет домена Србије“
Жоржа Клемансоа 18а/1, Београд | телефон: 011.7281.281
rnids.rs | rnids.spb | kancelarija@rnids.rs

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УПРАВНОГ ОДБОРА ЗА ПРВИ КВАРТАЛ 2019. ГОДИНЕ

Садржај

Увод	3
Најзначајнији пословни показатељи РНИДС-а за период	3
Кратак преглед најважнијих догађаја у кварталу	3
Послови Регистра и тржишта домена	4
Систем за регистрацију и доступност назива домена	4
Развој и примена правила за регистрацију	4
Развој тржишта домена	4
Тржишна сарадња са ОР-овима	Error! Bookmark not defined.
Међународна сарадња	5
Активности органа и тела Фондације	8
Активности Управног одбора	8
Активности конференције суоснивача	8
Активности Статутарне комисије	8
Подршка развоју интернета у Србији	8
Сарадња са државним институцијама	8
Организација и суорганизација скупова	9
„Регионални TLD форум“ Београд, хотел Метропол, 4. 3. 2019.	9
„Ђирилица на поклон“	10
Едукативни скупови	10
Право и интернет	10
Пословање фондације и финансијски извештаји	10
Финансије	10
Приливи и реализација	10
Преглед финансијских средстава	11

Увод

На основу Одлуке донете 22. марта 2013. Управни одбор Фондације путем кварталног извештаја додатно извештава Конференцију суоснивача, надлежно Министарство, а преко веб-сајта и ширу јавност. Овај извештај односи се на период 9. фебруар – 31. март 2019. и садржи све активности Управног одбора за то време. Рад Канцеларије РНИИДС-а покривен је редовним кварталним извештајима директора, који се редовно достављају Управном одбору РНИИДС-а по истеку сваког квартала и доступни су такође на веб-сајту Фондације.

Најзначајнији пословни показатељи РНИИДС-а за период

Током првог квартала 2019. године:

- DNS и сви сервиси РНИИДС-а су функционисали са 100% расположивости
- Прихваћено је 565 аванса за услуге регистрације
- Укупни прилив у кварталу износи 45.631,768 динара са ПДВ-ом

На крају првог квартала 2019. укупан број регистрованих домена је: 104.595 .RS и 2.498 .SRB

Кратки преглед најважнијих догађаја у кварталу

Најважнији догађаји и активности УО током првог квартала 2019. године:

- Усвојена је пописна листа имовине у 2018.
- Покренута је набавка HSM уређаја и набавка Microsoft лиценци
- Донета је одлука о резервацији .СРБ домена
- Потписани су Уговори са Телекомом и Теленором за закуп дата центара, оптичких влакана, интернета и DDOS услуге
- Донета је одлука о давању сагласности за куповину државних обвезница
- Донета је одлука о предлогу за покретање поступка за набавку система за електронско гласање на седницама Конференције суоснивача
- Усвојен је предлог измена и допуна Правилника о поступку за решавање спорова поводом регистрације националних интернет домена и упућен Конференцији суоснивача на одлучивање

Послови Регистра и тржиште домена

Систем за регистрацију и доступност назива домена

У првом кварталу није било прекида у раду Система за регистрацију домена РНИДС-а.
У овом кварталу повећана је радна меморија продукционих сервера.
Омогућена је слободна регистрација .RS IDN домена.

Развој и примена правила за регистрацију

У првом кварталу није било предмета пред Комисијом за поступање по примедбама у случају повреда аката о регистрацији.

Развој тржишта домена

Први квартал 2019. године завршен је са 104.595 регистрованих .RS назива домена.
Број регистрованих .СРБ назива домена на крају првог квартала 2019. године износи 2.498.

	Број домена на дан 31.03.2019.	Број домена на дан 31.03.2018.	Разлика 1Q 2019. – 1Q 2018.	1Q 2019 – 1Q 2018 (%)
.rs	104.595	99.829	4.766	4,77
.срб	2.498	2.552	-54	-2,12
	1Q 2019	1Q 2018	Разлика 1Q 2019 – 1Q 2018	1Q 2019 – 1Q 2018 (%)
обнова .rs	25.238	24.755	483	1,95
нови .rs	5.369	5.400	-31	-0,57
УКУПНО .rs	30.607	30.155	452	1,50
обнова .срб	958	900	58	6,44
обнова .срб	76	50	26	52,00
УКУПНО .срб	1.034	950	84	58,44

Тржишна сарадња са ОР-овима

Усвојена је иницијатива за формирање радне групе за унапређење сарадње са овлашћеним регистрима РНИДС-а.
Предузеће Domain Operation Center d.o.o. је добило статус Овлашћеног регистра

Међународна сарадња

Службена путовања чланова УО током првог квартала 2019.

64th ICANN Meeting: 09.03.2019 - 14.03.2019, Кобе (Јапан)

На 64. ICANN скупу одржаном од 09. до 14. 03. 2019. у Кобеу (Јапан), присуствовали су заменик председника Управног одбора Иван Минић и директор Владимир Манић.

Састанку је, по званичној статистици, присуствовало 1707 учесника (од чега је 507 први пут присуствовало ICANN састанку) и одржано је 296 јавних сесија. На целом састанку, у званичном и у незваничном делу, доминирале су теме Internationalized Domain Names (IDN), Email Address Internationalization (EAI) и Universal Acceptance-a (UA).

Сесије Country Code Names Supporting Organisation (ccSNO), која окупља националне регистре су углавном биле усмерене на давање статуса и прикупљање повратних информација од учесника по разним питањима (полисе, процеси) којима се ccSNO бави, као и учешћу представника ccSNO у заједничким радним телима ICANN-а. Одржан је и отворени састанак Савета ccSNO, на коме су обављени избори за председника и два потпредседника Савета.

На „How It Works: DNS Fundamentals“ сесији детаљно су описани сви елементи функционисања DNS-а.

На "How It Works: Understanding DNS Abuse" сесији приказано је како долази до DDoS напада генерално, као и путем сваког од протокола, са специфичностима. Један део ове сесије посвећен је и социјалном инжењерингу.

У оквиру TechDay-а представњени су проблеми са којима се Microsoft суочио при преласку на IPv6 у свом кампусу.

Представњени су и резултати анализе два милиона IDN домена из 1232 зона које садрже укупно 193 милиона домена. Изведен је закључак да је један од највећих проблема непоштовање „label generation rules“ за мноштво New gTLD-јева.

Одржане су и презентације на тему Disaster recovery scenariја и едукација запослених за реаговање у таквим ситуацијама и представљене занимљивости из blockchain индустрије у којој је у току процес стварања паралелног DNS система.

Из угла безбедности, у Кобеу је било много разговора о новим техникама „киднаповања“ домена (domain hijacking) и мерама које могу бити предузете за смањење успешности напада. Оно што је забрињавајуће јесте чињеница да су успешно изведени напади на интернет инфраструктуру у неколико западних земаља, као и неколико напада на TLD оператере у Африци.

Генерална скупштина CENTR61 21. и 22. марта 2019. Бордо (Француска)

Генералној скупштини CENTR61 Присуствовао је директор Владимир Манић

Теме Генералне скупштине CENTR61:

- Предлог за чланство у организацију EURALO
- DNS over HTTPS (DoH), предности и недостаци
- Борба ccTLD-ва против злоупотреба
- Улогу назива домена и DNS-а у новим мрежама
- Однос садржаја на интернету и регистара
- Утицај BREXIT-а на функционисање EUrid-а
- Избор два нова члана УО CENTR-е

- Предлог измена Статута CENTR-е и остала питања од значаја за чланице CENTR-е

EURALO окупља организације и појединце који заступају интересе крајњих корисника интернета из европског региона.

Фокус организације је на питањима безбедности и приватности података, као и заштити корисника интернета. EURALO учествује у ICANN At-Large Structure (LAC-y). Тренутно га чине 37 организација из 17 земаља. УО CENTR-е је препоручио да се прихвати предлог. Иако није било гласова против, због недовољног броја гласова „за“ и присуства свега 31 од 54 чланова, предлог није прихваћен.

На панелу DNS over HTTPS (DoH), се дискутовало о томе да ли ће Firefox и Chrome корисници видети исти интернет (узависности од тога како се врши разрешење адреса), да ли ће корисници имати могућност избора (односно да ли ће начин разрешења бити фиксиран у коду апликација), које су правне последице и да ли је овај сервис можда крај неутралности/универзалности интернета (да ли ће група DNS resolver-а моћи да блокира неке или уведе непостојеће TLD-ове).

EURid је поставио систем који врши crawling .eu веб сајтова и упозорава надлежне органе на сумњиве сајтове: оне који продају брендиране производе по ниским ценама, лекове који захтевају рецепте, клонове страница банака, torrent сајтове, сајтове са необичним називима домена или са неконзистентним подацима о регистрантима. SIDN има „notice and take down“ процедуру, коју примењује у случају жалбе трећих страна, phishing и malware пријава, неконзистентних података о регистрантима и лажних веб продавница.

DNS Belgium има усаглашену процедуру са Министарством економије, по којој регистар пријављује сумњиве сајтове, а Министарство економије врши проверу и даје налог за гашење сајтова и брисање регистрације.

Представљене су основне карактеристике 5G мобилних мрежа и улогу назива домена и DNS-а у новим мрежама. Иако су саме 5G мреже базиране на IP протоколу, позадински системи су и даље базирани на другим протоколима, који углавном не користе називе домена и DNS, па су ту изазови на којима се ради. Отворено је и питање неутралности, односно приоритета различитог интернет саобраћаја у мрежи.

Представљен је документ „Domain name registries and online content“, који обрађује однос садржаја на интернету и регистара. Представљена су дешавања на пољу регулативе ЕУ, по питањима предлога регулативе e-Evidence (објављен је први нацрт и постоје бројне недоумице: ко има право да тражи податке, како се тражиоци идентификују, који се подаци достављају и на који начин, на ком језику и сл.). CENTR—а је припремила предлог става по овом питању, који је усвојен и упућен Европском парламенту и Савету.

По изсласку Велике Британије из ЕУ биће потребно да се обрише регистрација свих домена чији су регистранти из ове државе. Припремљено је неколико сценарија (за тврди и меки BREXIT), међутим најновији развој ситуације је те активности стопирао и чека се даљи развој ситуације на политичком нивоу.

Директор CENTR-е, представио је предлог измена Статута CENTR-е, мотиве и процес који ће бити примењен. Било је дискусије око начина гласања и како укључити чланове CENTR-е који

не учествују у раду генералне скупштине. Финансијски извештаји су једногласно усвојени. Представљен је предлог о ослобађању/одлагању плаћања за неколико регистра. Предлози су усвојени већином гласова. Комуникација са кинеским регистром је у прекиду већ дужи период и нису платили чланарину за претходну и текућу годину, па је одлучено већином гласова да им се пошаље последње упозорење пред искључење из чланства. Након тога се приступило дискусији о обнови статуса члана посматрача свих организација. Статус посматрача је одобрен већином гласова за све организације, осим за ISOC (која није добила довољно позитивних гласова).

25. годишњица Руског регистра и RIGF 7. 4. и 8. 4. 2019. у Москви, Руска федерација

Прослави 25. годишњице Руског регистра и 10th RIGF присуствовали су члан Управног одбора Горан Миланковић и заменица Конференције сусоснивача Снежана Божић.

Првог дана Форума представници регистара националних ccTLD и нових gTLD домена из Русије, ЗНД и Европе присуствовали су округлом столу на коме се говорило о улози регистара домена највишег нивоа у развоју и управљању интернетом, као и о развојним потенцијалима IDN-а.

На форуму за управљање интернетом, руски и међународни стручњаци разговарали су о глобалним перспективама за развој Интернет простора.

У оквиру седнице панела на дневном реду су била питања:

- Потреба за регулацијом интернета на глобалном и националном нивоу
- Покретање иницијативе за саморегулацију
- Односи са глобалним интернет компанијама
- Конкуренција локалних и глобалних компанија у борби за тржишта и кориснике
- Међународна сарадња у развоју заједничких и универзалних правила
- Складиштење и употреба корисничких података

Радни програм RIGF 2019 форума обухватио је три сесије о новим технологијама, улози жена у IT индустрији и сигурности личних података.

Модератор сесије „Нове технологије у служби људи“ позвао је предаваче да говоре о проналажењу равнотеже између увођења нових технологија и заштите универзалних вредности и појма „хуманост“ уопште.

У сесиси „Сигурност и квалитет информација“ говорило се о принципима употребе личних података и борби против токсичних садржаја.

Сесија „Жене лидерке IT индустрије – приче о успеху“ у великој мери је била посвећена хуманитарним и етичким питањима. Учеснице сесије су разговарале и о образовним пројектима за девојчице који за циљ имају да побољшају квалитет образовања девојчица тако да оне добију информатичке вештине које могу да искористе у предузетничким активностима.

Активности органа и тела Фондације

Активности Управног одбора

У првом кварталу 2019. године одржано је девет седница од чега пет у мандату овог УО у периоду од 9. фебруара до 31. марта. Од пет седница у овом периоду једна је одржана електронски а остале четири у просторијама РНИДС-а

Активности конференције суоснивача

У првом кварталу су одржане две изборне и једна ванредна седница Конференције суоснивача. На крају квартала РНИДС је имао 140 суоснивача. У овом периоду није било приступања нових суоснивача, док два суоснивача нису обновила чланство:

„GB Solutions“ Јелена Бачевић ПР и МЕЂУНАРОДНА МРЕЖА ПОМОЋИ I.A.N. INTERNATIONAL AID NETWORK

Активности Статутарне комисије

У периоду од 9. фебруара до 31. марта није било питања Статутарној комисији.

Подршка развоју интернета у Србији

Сарадња са државним институцијама

- На позив Министарства културе РС, учествовали смо на радном састанку у вези популаризације ћирилице на интернету и .СРБ домена. Након тога је формирана Радна група коју чине представници: Министарства културе и информисања, Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, РНИДС-а, ПКС-а, ДИС-а и САНУ
- Током првог квартала одржано је више радних састанака са Националним ЦЕРТ-ом у циљу унапређења међусобне сарадње, као и брже размене информација између националног ЦЕРТ-а и посебних ЦЕРТ-ова у Републици Србији.
- Одржано је неколико састанака у организацији Министарства трговине, туризма и телекомуникација, поводом предлога измена Закона о информационој безбедности.
- РНИДС је добио значајну улогу у припреми и учешћу у мултинационалној вежби „CyberTesla2019“ коју организује Војска РС уз подршку Националне гарде Охаја. Тема вежбе је одбрана ИКТ система са циљем унапређења оперативних способности за реаговање у случају инцидента.

- Са сарадницима са Правног факултета у Београду прецизирани су детаљи на тему држања серије предавања на правним факултетима ван Београда, као и термини за ове скупове.

Организација и суорганизација скупова

„Дани интернет домена Србије“ – ДИДС Београд, Хотел “MetropolPalace” 5.03.2019.

Десета годишња конференција о Интернету ДИДС 2019 одржана је 5. марта, у Хотелу “MetropolPalace” у Београду. Међу 350 присутних на Дану интернет домена Србије, било је 11 учесника из земље и света и скоро 40 новинара. ДИДС 2019 је у директном преносу преко 12 интернет локација пратило преко 850 гледалаца.

Ове године ДИДС је одржан под слоганом „Дигитална трансформација је већ почела“ и бавио се дигиталном трансформацијом и свим видљивим и мање видљивим променама које она узрокује у различитим сферама живота и пословања.

Реализовано је 20 медијских покровитељстава (штампа, радио, ТВ, веб), а забележено је 212 медијских објава.

Током првог блока, „Трансформација државних сервиса“, разматрана је могућности да у догледно време послове који подразумевају чекање на шалтерима и обимну штампану документацију обавимо онлајн.

Дигитална трансформација у привреди и безбедност података биле су неке од тема другог панела. Речи је било о процесима у великим пословним организацијама, али и о употреби дигиталних алата у развоју породичног бизниса.

У трећем блоку: „Трансформација у корист нација“ водила се полемика да ли вишејезичност заиста подстиче повећање различитости на интернету.

„Могућност коришћења интернета на језику и писму који није енглески је велики помак на чему се радило деценију уназад. IDN подржава различитости, али је важно и да се могућности које он нуди примењују.

Регионални TLD форум“ Београд, хотел Метропол, 4. 3. 2019.

Теме Регионалног TLD форум-а:

- Системи наплате према регистрантима
- Притужбе у вези садржаја које се све чешће упућују регистрима
- Искуства са арбитражним решавањима спорова у вези домена
- Уредба (eIDAS) и системи дигиталне идентификације
- Регионално учешће у ICANN-овим и другим међународним иницијативама
- Сарадња са регистрима у области маркетинга
- Content маркетинг
- IDN

Ћирилица на поклон“

Обележавајући седму годишњицу ћириличног .СРБ домена Фондација „Регистар националног интернет домена Србије“ (РНИДС) је у уторак, 29. јануара, у Медија центру одржала Конференцију за новинаре и заинтересоване учеснике под називом „Ћирилица на поклон“.

Едукативни скупови

Одржано је два едукативна скупа „**На клик до купца**“ и то у Суботици и Крушевцу.

Едукативни скупови су намењени предузетницима и другим заинтересованим посетиоцима и организују се са циљем да им се приближи тема коришћења интернета у пословне сврхе, и да се укаже на предности које интернет пружа привредницима

Право и интернет

Одржане су конференције „Право и интернет“ на Правним факултетима у Нишу, Крагујевцу и Београду као и на Правном факултету Универзитета Унион у Београду.

Предавања су намењена стручној јавности: професорима, студентима, судијама и правницима. Догађаји се организују у сарадњи са студентским парламентима на овим факултетима.

Пословање фондације и финансијски извештаји

Финансије

Извештаји првог квартала показују да нема критичних позиција у Финансијском плану за 2019. годину.

Приливи и реализација

Током првог квартала 2019. године прихваћено је 565 аванса за домене са укупним приливом од 45.004.100 динара. Такође је прихваћено и 48 рачуна из категорије обнове чланства конференције суоснивача, са укупним износом од 576.000 динара.

Преглед финансијских средстава

У наставку документа је дато стање финансијских средстава, орочења и ХоВ на дан 31. март 2019. године, паралелно са 31. децембром 2018. године.

Датум	31.12.2018.		31.3.2019.	
Средњи курс евра	118,1946		117,9720	
Валута	RSD	EUR	RSD	EUR
Средства у РСД	RSD	Прерачунао у EUR	RSD	Прерачунао у EUR
Текућа средства у РСД	53.798.658	€455.170	62.300.803	€528.098
Орочена средства у РСД	6.000.000	€50.764	6.000.000	€50.859
Укупно	59.798.658	€505.934	68.300.803	€578.958
Средства у ЕУР	Прерачунао у RSD	EUR	Прерачунао у RSD	EUR
Текућа средства у ЕУР	22.285.618	€188.550	8.371.471	€70.961
Орочена средства у ЕУР	5.732.438	€48.500		
Укупно	28.018.056	€237.050	8.371.471	€70.961
Укупно без ХОВ	87.816.714	€742.984	76.672.274	€649.919
Хартије од вредности	16.429.049	€139.000	39.992.508	€339.000
Укупно новчана средства	104.245.763	€881.984	116.664.782	€988.919

.000 РСД	1. кв. 2018. или 31. 12. 2018.	1. кв. 2019. или 31. 3. 2019.	%
Пословни приходи	36.152	38.191	105,6%
Пословна добит	13.711	11.202	81,7%
Нето резултат	11.736	18.978	161,7%
Актива	180.654	190.890	105,7%
Капитал	104.584	113.175	108,2%
Нето дуг	-34.741	-29.985	86,3%
Нето обртни фонд	19.588	4.841	24,7%

У Београду,
24. октобар 2019. године